

Legenda:

1 podręcznik**1** zeszyt ćwiczeń**1** załącznik

- Ćwiczenia wprowadzające dwuznak dz – wskazanie przedmiotów, których nazwy zaczynają się na dane litery lub je zawierają.
- Nauczyciel zapisuje na tablicy litery c oraz dz. Podaje różne słowa. Kiedy uczniowie usłyszą słowo z głoską dz, podnoszą rękę. Przykładowe słowa: *noce, nodze, wicami, widzami, dzbanek, bardzo, cytryna, dzwonnik, lidze, lico, cały, sadzawka, cukier, rdza, sadza, maca, kuca, płace, Adze, wodza, wiece, wiedza, cena, miedza, miecza.*
- Uczniowie kreślą w powietrzu dwuznak dz i powtarzają za nauczycielem słowa: *jędza, z mosiądzu, o księdzu, na nodze, na podłodze, o stonodze, w Pradze, w Hadze, na uwadze, o Adze, poradzę, posadzę, widzę, nienawidzę, zgodzę, obudzę się, nudzę się, pogładzę, odwiedza, potwierdza, odprowadzam.*

Nauczyciel rozdaje uczniom **załącznik nr 1**. Uczniowie wybierają jeden spośród trzech dzwonek i kolorują go. Zaginają kartkę w ten sposób, aby było widać jeden wybrany dzwonek. Nauczyciel czyta zdania. Gdy uczniowie usłyszą słowo z głoską dz, podnoszą swój dzwonek i mówią: *dzyń, dzyń, dzyń*. Zdania powinny być przeczytane bardzo wolno. Przykładowe zdania: *Dobrze ci radzę, usuń stąd ten zardzewiały rower. Na podłodze widzę mrówki. Bardzo się dziś nudzę. Mamo, przepraszam, że znów marudzę.* Nauczyciel dekoruje klasę kolorowanymi.

1**1**

Podręcznik, ćwiczenie 1:
Przeczytaj sylaby. Powtórz za nauczycielem na głos sylaby i słowa.

2

Nauczyciel rozdaje uczniom **załącznik nr 2**. Uczniowie słuchają wiersza o stonodze i dorysowują jej buty, zgodnie z instrukcją zawartą w tekście. Po zakończeniu pracy nauczyciel pyta uczniów albo uczniowie zadają sobie pytania, pracując w parach, np. *Jaki but jest na trzeciej nodze? Na trzeciej nodze jest but w kratkę.*

Tekst:

Buty stonogi

Leżąc sobie na podłodze, przyglądałem się stonodze,
jak służącej dyktowała, by jej buty podawała:
Na pierwszej nodze chcę mieć but z guzikiem,
na drugiej nodze – z żółtym królikiem,
na trzeciej w kartkę, na czwartej w paski,
na piątej w pyszne, tłuste kielbaski.
Na szóstą pasuje szpilka w stokrotki,
na siódmą kalosz w wesołe kotki.
Na ósmą trampek z dużą kokardą,
na dziewiątą kapeć z jajkiem na twardo!
Na nogę dziesiątą kłapek w paski białe,
a na jedenastą chcę ładny sandałek.
Na dwunastą kalosz w żółciutkie banany,
a kolejny kalosz ma różowe plamy.
A dalej? Sam nie wiem, co dalej mówiła,
bo kolorowanka tutaj się skończyła.

- Nauczyciel zapisuje na tablicy litery, słowa i zdania: *Dz, dz, dzwoni, rodzynki. Bardzo dobre rodzynki. Kto dzwoni?* Uczniowie przepisują je do zeszytu.

2

Podręcznik, ćwiczenie 2:

Powiedz, co widzisz na rysunku. Następnie powiedz, o czym myśli Ola. Uczniowie używają form miejscownika.

1

Ćwiczenia, ćwiczenie 1:

Uczniowie rysują pod ilustracjami tyle kółek, z ilu sylab składa się słowo nazywające rzecz przedstawioną na ilustracji. Reprezentację sylaby zawierającej głoskę *dz* kolorują na brązowo.

2

Ćwiczenia, ćwiczenie 2:

Kto to mówi? Połącz rysunek z dymkiem. Zaznacz kolorem dz.

3

Podręcznik, ćwiczenie 3:

Uczniowie zapoznają się z rodziną wyrazu „dzwon”. Nauczyciel na tym przykładzie tłumaczy, czym jest rodzina wyrazów. Jeśli uczniów zainteresuje ten temat, nauczyciel może zapisać na tablicy czasowniki: *dzwonić, dzwonić, oddzwonić, przedzwonić, dodzwonić się* itp.

3

Ćwiczenia, ćwiczenie 3:

Uzupełnij luki w tekście czasownikami z ramki.

4

Ćwiczenia, ćwiczenie 4:

Uczniowie znajdują w węźu literowym słowa z *dz*. Zakreślają je kolorem i zapisują w liniaturze.

4

Podręcznik, ćwiczenie 4:

Przeczytaj tekst.

- Nauczyciel podaje zdania dotyczące tekstu, a uczniowie odpowiadają: prawda albo nieprawda. Zdania: *Wnuczka i babcia spędzają czas nad wodą. Jedzą bułki z masłem. Babcia opowiada o Irlandii. Babcia jest patriotką.*
- Kartka z kalendarza. Nauczyciel prowadzi krótką pogawędkę dotyczącą Dnia Flagi i Światowego Dnia Polonii i Polaków za Granicą. Przykładowe pytania: **Jakie flagi znacie? Podajcie nazwy państw i kolory, jakie są na ich flagach. Gdzie i kiedy możemy zobaczyć flagi? Jakie barwy ma flaga Polski? Co oznacza słowo „Polonia”?**
- Uczniowie zapoznają się z wypowiedziami Emily i Maksa.

3

Załącznik nr 3:

Uczniowie kolorują flagę Polski. Następnie łączą rysunki znajdujące się obok flagi z odpowiednim polem – białym lub czerwonym. Te elementy, które naturalnie mają kolor czerwony, kolorują czerwoną kredką.

5

Ćwiczenia, ćwiczenie 5:

Uczniowie uzupełniają zdania, dopisując słowa zapisane w odpowiednim kształcie – w prostokącie lub owalu. (*Kolor biały oznacza srebro, a także wodę i czystość. Kolor czerwony jest symbolem ognia, oznacza odwagę i waleczność.*)

- Nauczyciel czyta uczniom legendę o Lechu, Czechu, Rusie i białym orle.

Tekst:

Przed wiekami, gdy ziemie między dwiema pięknymi rzekami Wisłą i Odrą pokrywały nieprzebyte bory, w których łatwiej było spotkać tura czy niedźwiedzia niż myśliwego, w poszukiwaniu nowego miejsca osiedlenia przywędrowały tu plemiona słowiańskie. Na ich czele jechali trzej rodzeni bracia: pogodny, płowowłosy Lech, bystry i ruchliwy Czech oraz milczący Rus. Po długiej wędrówce puszca

przerzedziła się i oczom wędrowców ukazała się piękna kraina poprzecinana pagórkami i jeziorami, w których odbijał się błękit nieba. Niezwykły widok zachwycił braci, szczególnie zaś ujął serce Lecha. Na jednym z pagórków bracia dostrzegli ogromny, rozłożysty dąb, a na nim swoje gniazdo zbudował biały orzeł. Ten piękny ptak na widok zbliżających się ludzi rozpostarł skrzydła i wzbił się w powietrze. Rus pochwycił za łuk, jednak Lech powstrzymał go, gdyż uznał to za znak, by tu osiąść na stałe i założyć swój gród.

Białego orła, którego widział na tle zachodzącego purpurą słońca, obrał sobie Lech za godło państwa, zaś gród, który zbudował w tym miejscu, nazwał Gniezdem. I tak na wiele wieków biały orzeł na czerwonym polu łopoczący na chorągwiach prowadził polskich rycerzy, a później żołnierzy do walki o chwałę lub wolność naszej ojczyzny. (...)

Tu rozstali się bracia. Czech wyruszył na południe, zaś Rus na wschód i tam założyli swoje państwa, które od ich imion nazwano Czechami i Rusią. Zaś Polaków nasi sąsiedzi przez długie lata nazywali Lechitami, widząc w nas zapewne potomków legendarnego Lecha.

[Źródło: <http://www.sredniawies.pl/czulnia2/legenda2.htm>, data dostępu: 1.12.2019].

- Nauczyciel zadaje pytania dotyczące legendy. Przykładowe pytania: **Ilu było braci? Jak mieli na imię? Który brat zachwycił się krajobrazem? O jakim drzewie jest mowa w legendzie? Dlaczego godło Polski to biały orzeł na czerwonym tle? Czy kolory godła Polski i flagi Polski się pokrywają?**

Załącznik nr 4:

4

Uczniowie pracują w parach. Nauczyciel rozdaje uczniom wycięty materiał – tabelkę oraz karteczki, na których są ostatnie słowa zdań. Dopasowują ostatnie poprawną końcówkę zdania. Na łączeniu komórek powstaje hasło: *Kotylion*.

Podręcznik, ćwiczenie 5:

5

Uczniowie czytają wiersz *Kraj nad Wisłą*. Następnie odpowiadają na pytania: **Jakie uczucia ma osoba mówiąca w wierszu? Jak zwraca się do Polski? Dlaczego zwrot „o Tobie” jest zapisany wielką literą? Kto przekazuje osobie mówiącej w wierszu wiedzę o Polsce? Wymień cztery czasowniki z ostatniej zwrotki, które pojawiają się po słowach: chcę Cię... Czy ten wiersz mógłby się stać twoją własną wypowiedzią?**

- Nauczyciel prowadzi pogawędkę dotyczącą Polonii. Przykładowe pytania: **Co oznacza słowo „Polonia”? Co łączy Polonusów i Polaków? Co mogą robić Polacy mieszkający za granicą, aby pielęgnować więzi ze swoim krajem?**
- Nauczyciel odwołuje się do zadanego wcześniej pytania: **Co mogą robić Polacy mieszkający za granicą, aby pielęgnować więzi ze swoim krajem?** Nauczyciel podaje uczniom przykłady organizacji, które działają na rzecz środowisk polonijnych, oraz sposobów, w jaki mogą to czynić, przywołując różne akcje, w których uczniowie mieli okazję uczestniczyć. Jedną z takich organizacji jest Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”. Do jej głównych celów należą m.in. wspomaganie i współpraca Polonii i Polaków z zagranicy z ojczyzną, propagowanie, wspieranie i prowadzenie nauczania języka polskiego oraz podtrzymywania jego znajomości wśród Polonii i Polaków mieszkających za granicą, a także upowszechnianie wiedzy o kulturze polskiej.

Ćwiczenia, ćwiczenie 6:

6

Uczniowie podają formy przymiotnika od podanych nazw krajów, np. *Polonia irlandzka, Polonia niemiecka*. Nauczyciel zwraca uwagę, że nazwy krajów zapisujemy wielką literą. Przymiotniki zaś zapisujemy małą literą.

Podręcznik ćwiczenie 6:

6

Nauczyciel opowiada uczniom o akcji „Lato z Polską” organizowanej przez Stowarzyszenie „Wspólnota Polska”. Uczniowie zapoznają się ze zdjęciami z akcji, odczytują nazwy miejsc. Następnie nauczyciel rozdaje uczniom **załącznik nr 5**. Uczniowie wyjaśniają znaczenie słów zamieszczonych w tabelce przy każdym mieście. Następnie słuchają krótkich wypowiedzi. Zaznaczają w tabelce przy danym mieście dwa słowa, które pojawiły się w tekście. Na koniec zaznaczają miasta na konturowej mapie Polski i wpisują ich nazwy w wyznaczone miejsca.

5

Tekst:

Kilku uczestników programu „Lato z Polską” podzieliło się z nami wspomnieniami z wakacji.

1. Białystok: Mam na imię Anastazja. Byłam w tym roku na wakacjach w Białymstoku. To miasto leży nad rzeką Białą. Był to czas sportowych gier i twórczej zabawy. Największą frajdę sprawiły mi wspinaczka i warsztaty kreatywne, takie jak: robienie dekoracji czy mydełek. A największe wrażenie zrobił na mnie piękny pałac Branickich.

2. Wrocław: Mam na imię Linas. Byłem w tym roku na wakacjach we Wrocławiu. Mnie, jak i wszystkim dzieciom, najbardziej podobało się szukanie krasnali, które ukrywają się w różnych miejscach. Podczas tego wyjazdu odwiedziłem dużo miejsc: Jaskinię Niedźwiedzią, Twierdzę Kłodzką i Park Techniki w Złotym Stoku. Z Wrocławia przywoziłem piękne wspomnienia i maskotkę krasnoludka.

3. Warszawa: Mam na imię Nikita. Tegoroczne wakacje spędziłem w Warszawie. Był to bardzo aktywny czas. Codziennie mieliśmy zajęcia sportowe albo zwiedzaliśmy jakieś miejsca. Zwiedziliśmy Muzeum Powstania Warszawskiego i Centrum Nauki Kopernik. Najlepsza zabawa była, kiedy pokonywaliśmy taktyczny tor sportowy. Spotkaliśmy się też ze służbami mundurowymi i ratowniczymi. To było bardzo pouczające.

4. Kraków: Mam na imię Oksana. W tym roku byłam na wakacjach w Krakowie. To piękne miasto. Podobał mi się bardzo rynek, kościół Mariacki, Sukiennice i Wawel. Największe wrażenie zrobiła na mnie kopalnia soli w Wieliczce. Odwiedziliśmy też Zakopane. Ostatniego dnia odbył się koncert zatytułowany „Dzień Polski”, który zakończył się wspólnym śpiewaniem piosenki *Hej sokoły*.

5. Bytom: Mam na imię Iwan. W tym roku wakacje spędziłem w Bytomiu. Poznawaliśmy historię i kulturę Śląska, zwiedzając różne miejsca. Byliśmy w kopalni zabytkowej w Tarnowskich Górach, w Śląskim Ogrodzie Zoologicznym i w Planetarium Śląskim w Chorzowie. Najbardziej podobały mi się warsztaty teatralne i konkurs pływacki.

6. Poznań: Mam na imię Polina. Tegoroczne wakacje w Poznaniu zaliczam do bardzo udanych. Bardzo podobały mi się zajęcia sportowo-rekreacyjne nad Jeziorem Maltańskim, warsztaty mleczarskie oraz warsztaty w Muzeum Przyrodniczym. Stare Miasto w Poznaniu jest olśniewające. Wieczorami bawiliśmy się, piekąc kielbaski na ognisku, grając w kręgle i tańcząc.

Kącik Inspiracji:

Piosenka: „Jesteśmy Polką i Polakiem”, „Flaga – polska piosenka patriotyczna”

Wiersz: Cz. Janczarski „Barwy ojczyste”

Internet: polonia.edu.pl

Film: Polak mały, Poland is beautiful <http://www.polalech.pl/index.html> (dostęp 10.12.2019),

<http://www.pogotowieflagowe.pl/edukacja.html> (dostęp 10.12.2019),

http://www.edumuz.pl/articles.php?cat_id=21 (dostęp 10.12.2019), Legenda o Lechu i białym orle.